

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1CoE/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5710211260
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5710211260.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a členov senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti povinnej: F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XX, XXX XX W., o vymożenie trov konania a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 17Er/4502/2010-13 zo dňa 04.02.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že exekučným titulom je rozsudok Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore s.r.o., sp.zn. TP 8656/2008 zo dňa 22.04.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.05.2009 a vykonateľnosť dňa 16.05.2009 a ktorý bol vydaný na základe Zmluvy č. 7658174942 zo dňa 20.12.2004. Následne preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia nemožno vyhovieť. Zo Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy vyplýva, že právomoc rozhodnúť spor si rozhodcovský súd odvodil od rozhodcovskej doložky uvedenej vo Všeobecných obchodných podmienkach. Exekučný súd vyhodnotil právny vzťah ako spotrebiteľský a preto bolo nutné aplikovať naň príslušné ustanovenia OZ o spotrebiteľských zmluvách. Ďalej posúdil rozhodcovskú doložku a dospel k záveru, že v danom prípade spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ je neprijateľnou podmienkou. Ak teda vo veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietal, že exekučný súd prekročil rámec svojej prieskumnej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. V tej súvislosti poukázal na § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok (všeobecného) súdu. Rozhodcovský rozsudok má teda tie isté vlastnosti ako

právoplatný rozsudok všeobecného súdu a je po uplynutí lehoty na plnenie vykonateľný, t.j. spôsobilý byť podkladom pre exekúciu. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku a konať ako súd vyššej inštancie. Oprávnenie exekučného súdu preskúmať rozhodcovský rozsudok nevyplýva ani z rozhodnutia „Asturcom“, v ktorej spojitosti poukazoval na nesprávny preklad predmetného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a na prieskum rozhodcovského rozsudku v slovenskom práve slúži postup podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý nemôže exekučný súd nahrádzať vlastnou iniciatívou a aktivitou. Odvolateľ výslovne tvrdil, že písomná forma rozhodcovskej doložky bola zachovaná, pričom zdôrazňoval znenie druhej vety § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z.

4. Povinná sa k odvolaniu oprávneného vyjadrila podaním zo dňa 11.11.2015 v ktorom uviedla, že je neopodstatnené a súhlasí s uznesením Okresného súdu v Martine v plnom rozsahu.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

6. Vzhľadom na to, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie za účinnosti nového procesného kódexu (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), odvolací súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov strán sporu i súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP).

7. V súdnej veci ide zároveň o exekučné konanie začaté pred 01.04.2017 a keďže ustanovenia § 243i až § 243k z. č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku neustanovili inak, krajský súd vec posudzoval podľa ustanovení Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017.

8. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

9. Odvolací súd v prvom rade poznamenáva, že sa stotožnil so záverom okresného súdu o spotrebiteľskom charaktere Zmluvy o pôžičke medzi oprávneným a povinnou, pričom tento záver oprávnený vôbec nespochybňoval.

10. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.3.2017 ukladalo exekučným súdom pri rozhodovaní o udelení poverenia preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj to, či je na jeho základe možné exekúciu vykonať, teda či tu nie sú také zákonné ustanovenia, ktoré by bránili vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Exekučný súd je teda už v tomto štádiu povinný ex offo skúmať, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či rozhodnutie (iný titul) je z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Spôsobilý exekučný titul je základnou podmienkou toho, aby mohol nútený výkon rozhodnutia riadne prebehnúť. Pri zistení väd exekučného titulu, ktoré majú za následok jeho nevykonateľnosť, je exekučný súd povinný na uvedené okolnosti prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania a z úradnej povinnosti.

11. V nadväznosti na uvedené bol súd prvej inštancie povinný obligatórne skúmať, či sú splnené podmienky v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

12. Po preskúmaní splnenia podmienok na udelenie poverenia, dospel súd prvej inštancie k záveru o neplatnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy od ktorej rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť. Odvolací súd sa uvedeným záverom súdu prvej inštancie stotožňuje.

13. Vznik rozhodcovskej zmluvy (uzavretej vo forme rozhodcovskej doložky) vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z predložených listín nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení výslovne vymienila povinná a vzhľadom na formulárový charakter Všeobecných podmienok

poskytnutia úveru nemožno dospieť k záveru, že by povinná mala možnosť do obsahu rozhodcovskej doložky akýmkoľvek spôsobom zasahovať.

14. Pokiaľ ide o obsah rozhodcovskej doložky, táto síce dáva dlžníkovi právo obrátiť sa v spore s veriteľom aj na všeobecný súd, avšak toto právo je len formálne, pretože je obmedzené iba do doby, kým nepodá veriteľ návrh na prejednanie sporu na rozhodcovský súd, pričom takýchto prípadov je väčšina. V prípade podania žaloby veriteľom na rozhodcovskom súde je nútený dlžník - spotrebiteľ podrobiť sa rozhodcovskému konaniu bez možnosti domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde.

15. Pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória i prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví, ak ide o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská zmluva a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011).

16. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21.3.2013).

17. Krajský súd vyhodnotil odvolacie námietky odvolateľa ako nedôvodné a uzatvára, že exekučný súd správne rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu neplatného dojednania rozhodcovskej zmluvy. V dôsledku neplatného dojednania rozhodcovskej zmluvy rozhodcovský rozsudok vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc a preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by mohla prebehnúť exekúcia.

18. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu ako správne potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane (povinne) trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Z obsahu spisového materiálu však vyplýva, že povinnej v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie prvoinštančného súdu o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej procesnej strany (prvej preto, že ju na to neoprávňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesení NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018. Z tohto dôvodu odvolací súd súhrnným výrokom nepriznal nárok na náhradu trov žiadnemu z účastníkov konania.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.